

Oppland Bonde og Småbrukarlag

Oppland Bondelag

Opprop til landbruksmeldinga

Landbruksmeldinga som ble publisert i november 2016 er starten på slutten for geiteholdet i Oppland og Norge. Ved å redusere antall geitebønder med 20% og ekskludere geitemjølka fra markedsreguleringen gjør landbruksminister Dale geitenæringa i Norge til et så lite og uanselig fragment i landbruket at det ved neste korsvei kan bli eliminert - uten at vi som produsenter har noe vi skulle ha sagt. Vi er rett og slett helt avhengige av å få fortsette å leve i symbiose med ku-mjølkeprodusentene i TINE, ivaretatt av markedsreguleringsordningen. Vi er for å få til å kunne hevde vår egen sak, men med rundt 10 000 ku-mjølkeprodusenter i ryggen har vi mulighet til å bli hørt og verdsatt. Vi mener vi er en ressurs for landbruket og kulturlandskapet i Norge.

Det er sterkt fokus på overproduksjon i landbruksmeldinga. Det er kommunisert fra TINE at overproduksjonen i 2016 er mindre enn den var i 2015 og at man regner med ytterligere reduksjon for 2017. Siden regnskapet for 2016 enda ikke er klart, må vi avvente å få konkrete tall fra TINE. Det er bare TINE som henter geitemjølke i Norge.

Det er i 2016 igangsatt en strategi for utvikling og salg av geiteprodukter i TINE. TINE har ansatt en egen forretningsutvikler for geit. Dette viser at det blir satset på geita også fra vare mottakers side. Landbruksmeldinga legger til rette for en mer lønnsom produksjon av geitemelk på flatbygdene hvor man kan ha en stor fôrproduksjon, og geitene kan stå inne hele året. Med et kvotetak på 900000 liter kan all geitemjølka i Norge produseres på 20 gårder. Da vil det ikke være geiter i fjellet eller i utmark.

Nortura er også på banen med kampanjer for kjekjøtt i løpet av vårhalvåret. Man opplever økende etterspørsel av denne delikatessen.

I meldinga er det understreka at det er ønskelig å øke bruken av norske fôrressurser og utmarksbeite. Fra mai til oktober produseres det meste av geitemjølka i Norge på beite, både på utmark og innmark. Nyere forskning i regi av TINE og NMBU har også vist at geita trenger lave rasjoner av kraftfôr i beiteperioden. Dette viser at geita er et dyr som kan nyttiggjøre seg beitet i fjell og mark i Norge uten at det går utover innholdet av fett, laktose og protein i mjølka.

Geita er velkjent som krattknuser og kulturlandskapspleier. Mange av geitebruka i Oppland ligger i tilknytning til turiststeder og friluftsområder. Uten beitedyr, og kanskje geita spesielt vil disse områdene på sikt gro igjen og bli mindre attraktive som rekreasjonsområde og reisemål for turister.

Norge har verdens friskeste geiter! 3 sykdommer som florerer i andre land er utryddet, takket være en kjempe innsats fra geiteprodusentene. Skal vi la dette gå tapt?

Avlsarbeidet på geit i Norge har resultert i enestående god kvalitet på mjølka. Vi har avlet

bort den harske geitesmaken og fått en mild og godt anvendelig mjølk, i verdensklasse! Dette avlsarbeidet er utfordrende i en liten populasjon, og vil bli enda mer krevende dersom antallet geiter og besetninger reduseres ytterligere. Gen-utvalget kan ikke bli mindre enn det er i dag! For å drive en produksjon profesjonelt og i takt med utviklingen i landbruket, må man ha et fagmiljø. Slik situasjonen er i dag er vi godt i underkant av 300 bønder som har mjølkekvoter. Dersom antallet geitebønder skal ned mot 200 blir miljøet mindre og forskning på for eksempel mjølkeytelse, fôrmidler, mjølke- og foringssystemer vil bli vanskelig å få finansiert. I Oppland er det i dag 32 bruk der TINE henter geitemjølk, fra disse ble det henta 2 055680 liter mjølk i 2016. 12 av produsentene holder til i Valdres, de resterende 20 hører til i Gudbrandsdalen.

Alle som driver med geitemjølksproduksjon i Norge i dag har de siste åra investert for framtida med moderne fjøs og driftsapparat. Det ligger ikke i korta at det er mange som vurderer å avvikle drifta i nær framtid. Regjeringens forslag om å kjøre en runde med frivillig oppkjøp av kvoter ligger dermed an til å få liten oppslutning. I verste fall blir det styrt avvikling i enkelte områder og tiltaket kan da ikke karakteriseres som frivillig.

Geita er viktig for landbruket, kulturlandskapet og reiselivet. Vi oppfordrer sterkt politikere og våre kolleger i landbruket til å støtte opp om geitenæringa i Oppland og i Norge!

Oppland 9. januar 2017, Geitebøndene i Valdres og Gudbrandsdalen

Vi støtter disse oppropet!

Eierutvalget i Øst v/Ole Asmund Sylte (sign)

Oppland Bondelag v/Trond Ellingsbø (sign)

Oppland Bonde- og Småbrukarlag v/Terje Holen (sign)

Oppland Sau og Geit v/Arnfinn Beito (sign)

Mariann Skotte (sign)
Ordfører i Lesja

Rune Støstad (sign)
Ordfører i Nord-Fron

Bengt Fasteraune (sign)
Ordfører i Dovre

Ole T Muriteigen (sign)
Ordfører i Sør-Fron

Dag Erik Pryhn (sign)
Ordfører i Sel

Arne Fossmo (sign)
Ordfører i Ringebu

Iselin Jonassen (sign)
Ordfører i Vågå

Bjarne Eiof Holø (sign)
Ordfører i Lom

Elias Sperstad (sign)
Ordfører i Skjåk

Brit K. Lundgård (sign)
Ordfører i Øyer

Hans O. Høistad (sign)
Ordfører i Gausdal

Espen G. Johnsen (sign)
Ordfører i Lillehammer